

www.e-rara.ch

**Demosthenis Oratorum Graeciae principis Opera, quae ad nostram
aetatem pervenerunt, omnia**

Demosthenes

Basileae, [1549]

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-93319>

[Demosthenis In Onetorem Unde Vi, Oratio Prior, Hieronymo Wolfio interprete.]

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

men diluere posset, arbitri est sententia damnatus. Iudices autem ad quos confugerat, causa cognita, non aliter quam & eius amici & arbiter statuerunt, & multam decem talentis aestimarunt. Non mehercule quod liberum esse Milyam dixisset, hoc enim nihil ad causam attinebat: sed quod re quindecim talentum mihi relicta, nec domum elocarar, & re familiari decennium cum collegis tractata, pro me, dum puer essem, apud collegium trierarchorum se quinque minas collaturum professus, quantum Timotheus Cononis filius, & alij maximos census possidentes, conferebant: atque ipse tanta pecunia tamdiu administrata, pro qua ipse tantum tributum esse pendendum censuerat, mihi pro sua portione nec uiginti minis aestimanda reddiderat, unaque cum contutoribus & sorte ipsa & usura fraudarat. Subducta igitur, iudices, totius pecuniae usura, non ea quanti domus locari solent, sed quae minima est, reppererunt me ab eis amplius triginta talentis fraudari: proptereaque istum decem talentis condemnarunt.

ARGUMENTVM ORATIONIS IN
Onetorem unde ui.

A Phobus Demosthene actionem tutelae contra eum instituyente, duxit Onetoris sororem sibi à priore marito Timocrate, qui pupillam dotatam ducturus erat, desponsam. Post Onetor, iam reo facto Aphobo tutelae nomine, ut Orator demonstrat, commentus sororem fecisse diuortium, eam ad se abduxit. Damnato iam Aphobo in bona eius & fundos inuadentem Oratorem, expellit Onetor, & sororis esse fundos, ob dotem pignori oppositos, ait. Eam ob rem Demosthenes unde ui cum eo agit, tanquam de praedijs Aphobi dudum, nunc uero suis factis deiectus: dicens, non dotem, sed mulierem duntaxat, Aphobum accepisse: quod Onetor, cum Aphobum eiusque rem familiarem periclitari uideret, dotem ei numerare noluisse. Nunc igitur commentitium, inquit, est diuortium: fundus autem in meam fraudem, propter ea quae non accepit Aphobus, pignori oppositus esse dicitur. Nomen ὤζελος Atticum est. ὤζιλλει enim uocabant extrudere atque expellere ui.

DEMOSTHENIS IN ONETOREM

VNDE VI, ORATIO PRIOR,
Hieronymo Vuolfio interprete.

T si, iudices, non parum laboraui, ut neque ea quae cum Aphobo mihi fuit, contentio incideret, neque haec quae nunc est aduersus Onetorem istum, affinem eius, propositis utriusque multis & aequis conditionibus: nihil aequi tamen impetrare potui, sed istum illo multo asperiores reperi, & poena multo digniores. Nam cum putarem, illum debere inter amicos mecum transigere controuersiam, neque apud uos experiri: eum adducere non potui. Istum autem cum iuberem, ipsum sibi fieri iudicem, ut ne apud uos periclitaretur: ita sum contemptus, ut non modo responsum mihi dare dedignaretur, sed etiam e fundo quem possedit Aphobus, cum a me iudicio damnaretur, contumeliose omnino eiecerit. Postquam igitur meis me spoliatur, & tum affine fretus, tum opibus suis atque artificijs, ad uos ingressus est: hoc nobis est reliquum, uti uestro auxilio ius ab eo nostrum consequi studeamus. Equidem scio, iudices, contra uerborum apparatus & testes non uera testificaturos, esse mihi certamen: sed tamen bonitate causae, me tanto superiores eo fore confido, ut etsi quis uestrum hactenus eum esse improbum non existimauit, tamen uel ex eius in me factis cognituri sitis, eum hactenus summam suam improbitatem & iniustitiam

Querela de iniquitate Aphobi et Onetoris, & necessitate iure agendi.

Propositio cum accusatione iniuriarum aduersarij.

tiam celasse. Demonstrabo enim eum dotem non modò non numerasse, ob quam nunc fundum illum pignori oppositum esse dicit, sed ab initio fortunis meis insidiari. prætereaq; mulierem, cuius nomine me è fundo eiecit, non discessisse à marito: sed eum in fraudem meam, Aphobi causam agere, & hæc iudicia subire, adeò magnis signis & euidentibus argumentis, ut uos omnes certò cognituri sitis, iurè conuenienterq; eum hoc à me iudicio accusari. Dabo aut operam, ut inde capiā narrandi exordium, unde uos negocium facilius percipietis. Fortunas meas, Iudices, à tutoribus male administrari, neque istum, neque multos alios Atheniensium latuit: sed statim palam fuit, iniuriam mihi fieri. Adeò multæ tractationes & disputationes cum apud prætorē, tum apud cæteros iudices fiebant de rebus meis. Nam & de magnitudine relictī mihi patrimonij cōstabat: & tutores non elocare domum, ut ipsi pecunia fruerentur, non obscurum erat. Quare quicumque illa norant, non dubitabant quin cum ita fieret, cum primum uirilem rogā sumpsissem, pœnas essem de eis sumpturus. Inter quos & Timocrates & Onetor in ea sententia perpetuò fuerunt. Quod ita esse, maximo illud argumento est, qd iste sororem Aphobo dare uoluit non modò suo pte, sed & meo non paruo patrimonio potitum uidens. dotem autem numerare pertimuit, tanquam tutorum opes pupillis ueluti oppignoratas esse iudicaret. ac sororem quidem dedit, sed dotem usura quinque obolorum se ei debiturū pepigit Timocrates, is in cuius matrimonio mulier prius fuerat. Postquam autem me accusante, tutelæ iudicio cōdemnatus fuit Aphobus, nec quæ iusta erant ulla ex parte præstare uoluit: dirimere controuersiam Onetor inter nos nō instituit, sed cum dotem non numerasset, sed in sua potestate haberet, sic tamen, quasi diuortium fecisset soror, atq; ipse datam dotem recuperare non posset, sibi prædium illud oppigneratum esse dictitans, ex eo me exigere non dubitauit. Vsq; adeò & me & uos, & receptas leges cōtempnit. Ac quæ facta sint, propter quæ reus est, & de quibus sententiā laturi estis Iudices, hæc sunt. Exhibebo autē testes, primū ipsum Timocratem, pepigisse eum, se debiturum dotem, & usuram dotis numerasse Aphobo ex pactis & cōuentis. Deinde ipsum Aphobum confecisse tabulas, de usura à Timocrate accipienda. Cape testimonia. **TESTIMONIA.** Iam primum omnium cōstat, non numeratam esse dotem, nec eam in sua potestate habuisse Aphobum. Ipsa autem res declarat satis propter ea quæ dixi, eos debere maluisse dotē, quàm immiscere in rem familiarem Aphobi sic periclitaturam. Nam nec inopiam prætexere possunt, quo minus statim dederint: cum & Timocrati res sit amplius decem talentorum, & Onetori plus quàm triginta. Quare non propter hoc non statim numerarunt. Neq; uerò etiam possessiones eis erant, pecunia præsens non erat: neque mulier uidua uiuebat, ut ista facere properarent, dotem non simul numerantes. Nam & argenti non parum hi alijs ad usuram dant, & mulierem matrem familias adhuc, necdum à Timocrate dimissā, elocarūt. Quare ne is quidem prætextus eorum iurè ab ullo admittetur. Iam illud etiam, Iudices, omnes confiteamini, in tali contractu quemuis malle alteri debere potius, quàm affini dotem prorsus non reddere. Nisi enim dissoluerit, sit debitor

Narratio.

Opinio de tutoribus Demosthenis.

Aphobo data Onetoris soror sine dote.

Demosthenes ab Aphobo fundo detentus.

Confirmatio. In fraudē Demosthenis omnia esse facta.

Non probabile esse, eos affini debere uoluisse.

debitor, de quo incertum est, utrū bona fide redditurus sit, nec ne: sin unā cum muliere dotem numerarti omnem, sit necessarius & affinis. Nam ubi quæ decuit omnia præstitit, omni suspicione liberatur. Proinde cum ita se res habeat, & istos nihil omnino eorū quæ dixi, debere coegerit, ac ipsi ne uoluerint quidē: alia causa cur nō reddiderint, dici nulla potest: sed hāc esse causam necesse est, propter quā reddere dotē non ausi fuerunt. Ego igitur extra controuersia hāc ita probo. Reddidisse autē ne postea quidem, ipsa rerum gestarū serie me facile ostensurū cōfido: ut uobis perspicuū fiat, etsi non his de causis dotem retinuissent, * sed argentū dissoluere celeriter uoluissent, nunquā fuisse reddituros, neq; a se amissuros. Tanta in eo negotio mora sunt impediti. Bienniū enim intercessit interim, dū & mulier mater familiās fuit, & isti eā discessisse dixerunt. Nam cū Polyzelo prætore mense Maio nupsisset, diuortiū scriptū est prætore Timocrate, mense decembri. Ego uerō statim post nuptias, sumpta uirili toga, accusaui, & rationes poposci: & omnibus fortunis fraudatus, iudiciū adeptus sum eodē prætore. Tempus autē hoc, debitū quidē admittit ex pacto, sed solutio credi non potest. Nā qui principio propterea debere uoluit, & dare usurā, ut ne dos unā cum reliquis bonis periclitaretur: is quo pacto reddidit illi iā accusato, qui si prius credidisset, tum recipere studuisset? Cui hoc persuadebit, Iudices? Nupsisse autem mulierem eo quo dixi tempore: & interea temporis intercessisse controuersiam inter nos, & tum me postea iudiciū esse adeptū, tum istos diuortiū ad prætorem retulisse, uti constet, singulatim hāc testimonia recita. **TESTIMONIA.** Huic igitur in prætura successit Cephisorus: sub hoc accusaui, sumpta uirili toga: iudiciū uerō adeptus sum, sub Timocrate. Cape hoc testimonium. **TESTIMONIVM.** Lege etiā hoc testimonium. **TESTIMONIVM.** Constat igitur ē dictis testium, eos dotem non dedisse, sed ad conseruandas Aphobi opes hāc agere audere. Qui enim tantopere se & debuisse, & reddidisse, & non recepisse, & uxorem discessisse, & prædium sibi oppigneratum esse asserunt: an non perspicue declarant rem sua autoritate gestam, eo consilio, ut ipsi quæ uos mihi adiudicassetis, me defraudarent? Iam illud etiam ex ipsius istius & Timocratis & Aphobi responsis, non potuisse dotem reddi, uos edocere conabor. Ego iudices quæsiui ex eorum singulis, multis testibus præsentibus, ex Onetore & Timocrate, quī nam essent testes, in quorum præsentia dotem reddidissent: ex ipso Aphobo, qui adfuisse cū accepisset: ibi omnes uno ore mihi responderūt, nullum adfuisse testem, sed tantum ab eis quoque tempore auferre solitū Aphobum, quantū exegisset. At cui uestrū hoc sit uerisimile, cum dos talentum esset, absq; testibus Onetorem & Timocratem Aphobo tantū argenti reddidisse: cui non modò ad istum modum, si quid fortē soluisset, sed multis etiam testibus præsentibus nemo temerè fidem habuisset: ut si qua cōtrouersia incidisset, facile per uos reciperet. Neq; enim quisquam in tali contractu, nedū aduersus istum tali ingenio nullos testes adhiberet, sed neq; si cū alio res esset. Imò his de causis & nuptias celebramus, & maximè necessarios inuitamus, quod nō leuis res agit, sed uita sororum & filiarum alienæ fidei committitur: quæ ut in tuto

D collocentur,

Ne postea qui dem numeratum esse argentum.

* ἀλλ' ὡς δὲ τῷ δὲ τὰ χεῖρας ἀποδοῦναι τ' ἀγγεῖον εἶχον.

Responsis Onetoris & Aphobi probare contendit, dotem non esse redditam.

Causa celebrandi nuptias.

Mulierem nō
fecisse diuor-
tium.

collocentur, summa cura prouidemus. Consentaneum igitur est, & istum coram quibus se debere confessus est, & usuram daturū promisit: illis ipsis etiam præsens satisfacturum Aphobo fuisse, si reuera dotem ei reddidisset. Nam re ad hunc modum gesta, omni molestia liberatus esset. Sin solus soli reddidisset: eos qui pactis & conuentis interfuerant, testes contra se tanquam debitorem reliquisset. Nunc igitur necessarijs suis, uiris quàm ipsi sunt melioribus, persuadere non potuerunt, ut dotem esse redditam pro testimonio dicerent. Sin alios testes adducerent genere non coniunctos, uos eis esse credituros non putabāt. Sin uniuersam simul dotem reddidisse sese dicerent: si seruos qui pertulissent, ad quæstionem postulatōs, solutione non facta, dedere nollent, palam forē imposturam. Sin ipsi se solos soli illi dedisse dicerent, fucum regi posse sperabant. Quare in hūc mentiri modum necessariō uoluerūt. Talibus technis & calliditatibus se homines simplices perhiberi postulāt, eaq; opinione facilē uos à se posse decipi sperant, cum nec minimis in contractibus esse negligentes, sed quanta maxima fieri potest uti diligentia soleant. Cape testimonia coram quibus responderint, & recita his. **TESTIMONIA.** Agite uerō, Iudices, mulierem uobis etiam ostendam simulare diuortiū, cum re uera sit Aphobi materfamilias. Existimo enim, ubi hoc certō cognoueritis, uos & istis in ceteris minus credituros, & mihi affecto iniuria ad ius meum obtinendum fore adiutores. Partim autem testes adducam, partim magna signa & argumenta satis firma ostendam. Ego, Iudices, postquam in album prætoris relatum fuerat, mulierem fecisse diuortium, & Onetor dixerat, sibi prædium illud ob dotem oppigneratum esse: cum uiderem Aphobū nihilominus tenere & colere agrū, & cōsuetudinem matrimonij habere cum muliere: satis sciebam uerba esse illa ad rem eludendam excogitata. Quæ ut uobis omnibus euidenter ostenderem, professus sum, me conuicturum esse eum coram testibus, si ea ita se habere negaret: & seruū ad quæstiones obtulī, qui planē sciebat omnia: quem, quod pecuniā ad diem soluta nō erat, ex Aphobi familia ceperam. Quæ cum ego postulassem, iste quæstiones de sororis cum Aphobo consuetudine detrectabat: illum uerō colere agrū, quia manifesta res erat, negare non poterat, sed fatebatur. Neq; uerō ex his solum cognitu facilimum erat, eum & in matrimonio habere mulierem, & prædium possedisse adhuc, priusquam iudicium factum esset: sed ex illis etiam quæ iudicum sententijs damnatus, fecit. Tanquā enim non ob dotem oppignerasset, sed tanquam ex iudicato mea futura essent: ijs efferri quæ poterant abreptis, abiit, ut frugibus, ut instrumento omni rustico, exceptis doliolis. Quod uerō auferri non potuit, terram, necessariō reliquit: ut isti nunc de ipso fundo cōtrouersiam facere liceat. At quī conuenit istum dicere prædium sibi oppigneratum, cum eum qui oppignerasse dicitur, idem colere uideamus: atq; asserere, diuortium sororem fecisse, cum ea ipsa de re quæstiones palam fugitarit: atq; eum, qui uxorem, ut iste asserit, dimisit, & fruges, & rusticum omne instrumentum extulisse: cum iste eius quæ à marito discessisse, cuius nomine prædium oppigneratum esse dicitur, patronus & defensor, nihil horum omnium iniquo animo tulerit, sed acquieuerit?

uerit: No'ne hæc euidentissima sunt: non hæc manifesta collusio? Quis neget, nisi qui non diligenter omnia reputarit? Ac eum confessum esse, colluisse Aphobum prædium illud priusquam in ius à me uocaretur: de diuortio autem sororis quæstionem habere noluisse: uillam post iudicium nudatâ esse instrumēto, uasis exceptis, uti cōstet, cape testimonia, & lege.

TESTIMONIA. Etsi autem ego tot argumentis nitor, Onetor tamen uel in primis ipse ostendit, simulari diuortium. Quem enim par erat, numerata dote, ut ipse ait, molestè ferre, se pro argento controuersum prædiū recipere: is non ut aduersarius, aut ut affectus iniuriâ, sed ut cōiunctissimus omnium, in iudicio contra me ab illo stetit: ac me, illo adiutore, fraudare patrimonio instituit, quantū in ipso quidem fuit, à quo nulla ei unquam orta fuerat iniuriâ: Aphobum aut, quem alienum à se iudicare debebat, si quid eorum quæ nunc dicunt, uerum esset, meis opibus adiectis collocupletare studuit. Neque hic solum id fecit, sed lata iam sententia, conscenso prætorio supplex orabat, & obtestabatur iudices cum fletu & ploratu, talento litem ut æstimarent, atque ipse sponsores eius se offerebat: & hæc multis modis constant. Nam & qui tum in prætorio ius dicebant, & qui aliunde aderant, complures ea norunt: nihilominus tamen uobis etiam testes adducam. Cape hoc testimonium.

Onetor Aphobi defensor.

TESTIMONIUM. Ad hæc, Iudices, magno indicio facilè cognoscitur, mulierem re uera fuisse matrem familias, ac ne hodie quidem fecisse diuortiū. Nam hæc ipsa mulier, antequam ad Aphobum ueniret, nec unū diem uidua uixit: sed tradente Timocrate, ad illū se cōtulit. Nūc uerò triennio toto alij nupsit nemini scilicet. At eam tum ne uiri consuetudine careret, à marito ad maritum se contulisse: nunc (si re uera discesserit) tam longum tempus uiduam uiuere uoluisse, quis credat? Cum & alij nubere liceret, & frater tantas opes possideret, & ipsa ea esset ætate? A fide ueritatis, Iudices, hæc abhorrent, fabulæq; sunt hæc, & mulier apertè mater familias est, neq; rem obscure fert. Atq; adeo Pasiphontis uobis exhibebo testimoniū, qui cū eā ægrotantē curaret, assidentē ei uidit Aphobū, hoc prætor, hoc iam isti iudicio dictato. Age cape Pasiphontis testimoniū.

Libidinosam mulierem non probabile esse discessisse à marito.

TESTIMONIUM. Ego igitur, Iudices, quod & post iudiciū, istum statim recepisse ad se pecuniam ex ædibus Aphobi, & tum illius, tum mea omnia in sua potestate habere, & mulierem manere apud Aphobum, sciebam: tres ancillas ab eo postulauī, quæ & matrem familias esse mulierem, & pecuniam penes istos esse norant, ut non uerba modò, sed quæstiones etiam de re haberentur. Quæ cum ei sic denunciaſsem, & qui aderant omnes, æquum postulare me pronunciarent: ad hanc confugere probationem noluit: sed perinde ac si talibus in negocijs aliæ probationes essent quæstionibus & testibus euidentiores, neq; testibus adductis de numerata dote, neq; ad quæstiones datis ancillis, de sororis patrimonio conscijs: me, qui hæc ab eo postulabā, superbè omnino & cōtumeliose à colloquio suo repulit. Quid isto fieri posset homine iniquius? quis magis de industria se ignarum esse æqui boniq; simularet? Cape prouocationem, & recita.

Quæstiones ancillarum negatæ.

PROVOCATIO. Vos autem & priuatim, & publice, quæstionibus summam fidem habetis, & cum serui & ingenui adsunt,

Locus communis pro quæstionibus.

D 2 & con-

Testibus Onetoris fidem non esse adhibendam.

Peroratio, κατ' ἀνάγκην φιλολογίαν.

& controuersia explicanda est: non utimini testimonijs ingenuorum, sed ita rerum gestarum ueritatem exquiritis, ut seruos torqueatis. Nec iniuria, lu-
dices. Nam aliquoties testium aliqui, falsa esse testificati deprehensi sunt. At serui nulli subiecti quaestionibus, unquam in tormentis mendacij comperti sunt. Iste uero tot iura aspernatus, adeoque perspicuis & magnis probationibus praetermissis: Aphobum testem adducendo, & Timocratem, hunc de data, illum de accepta dote, sibi fidem haberi à uobis postulabit, rem cum istis absque testibus transactam fingens. Tantae uos uecordiae damnat. Eos igitur neque uera, neque uerisimilia dicturos, tum est prima eorum confessione de dote non reddita, tum ex affirmatione de eadem sine testibus reddita: tum ex ipso tempore, quod, in discrimen iam adducta re familiari, solutionem fieri non sinit, tum est ceteris rebus omnibus, satis à me ostensum esse existimo.

ARGUMENTVM ADVERSVS ONETOREM,
unde ui, secundae Orationis.

Praetermissa quaedam superiore oratione, hac adijcit, ut ipse significat, atque etiam quasdam obiectiones diluit. De his autem orationibus antè diximus, dicere multos, eas ab Isæo esse compositas, quod huius Oratoris esse propter aetatem credere nequeant: alios, ut hoc non sit, ab Isæo saltem esse correctas, quod illius orationibus similes uideantur. Neque uero mirum est, eum imitatum esse magistrum: & cum nondum perfectionem esset adeptus, ad illius interea dicendi genus se contulisse.

DEMOSTHENIS IN ONETOREM

ORATIO SECUNDA,

Hieronymo Vuolfio interprete.

De ordine orationis.

Onetorem in summa dotis sibi non constare.

QUOD in priore oratione argumentum praeterij, nullo eorum quae diximus, minus, non datam esse dotem ab istis Aphobo: eo primum exposito, mox etiam mendacia istius dicta apud uos, refutare aggrediar. Iste, Iudices, primum postquam de bonis Aphobi controuersiam mouere instituit, non tantum se dotem, ut nunc, sed octoginta minas dedisse dixit: easque ita distribuit, ut aedes duobus millibus drachmarum, praedium talento sibi oppigneratum esse diceret: ei non hoc solum, sed illas etiam conseruaturus. Iam autem, me iudicio cum illo conflictante, cum uideret, ut uos in nimis impudenter iniurios animati sitis: consilium inijt, & iniquè mecum agi uisum iri existimauit, si tanta pecunia spoliatus ab Aphobo, mea detinente, nihil recipere possem, atque à se manifestè prohiberer. Quid igitur facit? pignoris indices ab aedibus aufert, & talentum duntaxat dotem esse dicit, quanti praedium aestimatum sit. Atqui perspicuum est, si aedibus indices rite appositus & uerè, itidem & in praedio esse factum: sin statim mala & iniusta cogitans, illis falso appositus, consentaneum est, neque hos esse ueros. Neque haec est meis quae attuli uerbis aestimanda modò sunt, sed etià est factis istius, cum ea facere à nemine mortalium cogeretur. Nam ipse indices sustulit, reque ipsa declarauit, se mentiri. Atque haec à me uerè dici ut appareat, & cum nunc praedium ob talentum esse oppigneratum asserere, & cum prius aedibus ut duobus drachmarum millibus oppigneratis, indices apposuisset, nunc rursus eosdem facto iudicio sustulisse: testes rei gnaros uobis adducam. Cape testimonium.

Constat

Indices pignoris ab aedibus ipsum Onetorem sustulisse.

Constat igitur, eum uiginti minis ædes oppigneratas indicasse, prædium talento: & quasi octoginta minas dedisset, controuersiam fuisse facturum. Quod igitur mendaciorum eius manifestius indicium requiritis, quam quod cum nunc aliud quam initio dixisse constat? Mihi quidem hoc nullum uidetur inueniri posse euidentius. Considerate igitur hominis impudentiam, qui apud uos dicere ausus fuit, se, quanto id sit pluris quam talenti, eo me non fraudare, idcirco cum ipsius æstimatione non sit pluris? Quid enim tibi uoluisti, cum ante uiginti minis ædes oppigneratas esse indicares, dum octoginta minas petebas, si prædium precij maioris fuit? ac non in eo potius etiam illa duo millia drachmarum collocasti? An uero cum tibi uisum fuerit, omnes Aphobi opes tueri, tunc prædiū talenti duntaxat erit, & ædes duobus drachmarum millibus æstimatas adiunges, & dos octoginta minæ erūt, & utrisque potiri uoles: contra, ubi tibi istuc non expediet, ædes, quod ego eas habeo, talenti erūt: id uero quod de prædio superest, non minoris erit quam duorum talentum, ut ego damnum isti dare, non affici ab eo iniuria uidear? Vides ut te dedisse dotem simules, ac te dedisse nulla prorsus ratione appareat? Res enim ueræ, nullaque fraude concinnata, simpliciter, ut initio gestæ sunt, ita manent: tu uero contrariū fecisse conuinceris, ad nos in illorum gratiam circumscribendos, iam ex his, quale iusiurandum, si quis deferret, iuraret, uidere est operæ precium. Qui enim octoginta minas dixit dotem esse, si quis tum ei largitus esset, ut dato iureiurando se uera loqui, eas auferret, quid nam facturum fuit? nonne constat eum fuisse promissurum? Quid enim dicet, cur se tum iuraturū fuisse neget, cum nunc tam iniqua postulet? Peieraturum igitur fuisse, se ipse arguit, qui nunc non octoginta minas, sed talentum se dedisse dicat. Quis magis igitur eum, si coniecturis agendum est, aliquis in illis, quam in his peieraturum existimet? Aut quid de eo iurè sentiri potest, qui ipse se periurij facile manifestum facit? At fortasse non sic ab eo administrata sunt hæc, nec undique commenta eius patent? Imò & Aphobi talento litem æstimauit, & ipse id se nobis redditurum spondit. Sed considerate, hoc esse testimonio, non modò mulierem esse Aphobi matrem familias, & istum ei bene cupere, sed etiam dotis non numeratæ. Quis enim hominum ita stultus est, qui tanta pecunia data, post, prædio controuerso pro pignore accepto: præter ea damna quæ prius fecerit, pro iniuriarum autore tanquam pro bene merito se iudicatum etiam soluturum spondeat? Nemo opinor, nulla enim hoc ratio finit, qui ipse sibi talentum recuperare nequeat, eum alteri cuiquam se satis esse facturum polliceri, atque adeo spondere? Quin & isti ipsi declarant, Onetorem dotem non dedisse: sed propter magnas opes, quæ meæ sunt, Aphobo esse coniunctum, & pignus hoc cepisse, ut hæredem eum meorum cum sua sorore efficeret. Et nunc effugia queritat, & prætexit se prius cepisse pignus, quam ille iudicium sententia damnaretur. * Non prius certe quam apud te nunc, si quidem uera dicis. Constat enim, te iniuriæ illi damnantem, ea fecisse: deinde ridiculum etiā est istud dicere. Quasi uero uos ignoretis, omnes istiusmodi iniuriarum studiosos, meditari quid dicturi sint. Nemo autem unquam damnatus est, qui uel taceret, uel se deliquisse

Exagitat uanitatem Onetoris.

Onetorem nec à periurio abhorre.

Cautionis de tempore refutatio.

* δ πρότερον γὰρ παρὰ σοι νῦν.

Nemo se fateatur esse iniurium.

* ἐὰν ᾗ πολλοί
vos, πολλοί, οἱ
ἐὰν δ' ἐλάττω
vos, ἐλάττω.

Res ipsa spe-
ctanda.

Tempore qui
prior est, po-
rior quoque, in-
reputatur.

confiteretur: sed unusquisque nimirum, cum nihil ueri dicere deprehendit, tum denique cognoscit quo sit ingenio: id quod isti etiam accidere apparet. Agere uero qui æquum est, si pluris est, minoris: si minoris est, pluris aestimari: aut qui æquum est, sorore tua ne hodie quidem alij nupta, nec ab Aphobo deserta, nec dote per istum numerata, qui in hisce rebus nec quaestiones, nec ullum aliud ius accipit: ut affirmes te indicibus apposis declarasse, tuum esse praedium: Ego uero æquum esse minimè arbitror. Res enim ipsa & ueritas spectanda est, non de industria quaesita effugia, & commenticiae causae, quilibet uos utimini. Deinde quod grauissimum est, si maximè dedissetis dotem, quam non dedistis: quis earum rerum autor esset? nonne uos, quoniam mea dedissetis. Nonne totos decem annos ante mea ille acceperat, propter quæ damnatus fuit, quæ affinitatem tecum contraheret: an te omnia recuperare decebat: me, qui & iudicio uiceram, & pupillus circumuentus eram, & uera dote spoliatus (quem solum omnium sine multa periculo accusare decuerat) ad talia perpetienda cogi, ne teruncio quidem recepto: qui paratus essem omnia facere, si uos officio fungi ex ulla parte uoluissetis?

Demosthenis Exceptiones.

ARGUMENTVM EXCEPTIONIS
aduersus Zenothemidem.

Mutuatus à Demone quodam Demosthenis cognato, mercator quidam nomine Protus pecuniam, ea frumentum emit Syracusis, quod Athenas uexit in naui, cuius dominus fuit Hegestratus. Hegestratus autem & Zenothemis, aduersus quæ hæc exceptio scribitur, genere Massilienses, Syracusis tale facinus moliti sunt, ut Orator asserit. Mutuati sunt pecuniam, ac eam naui non imposuerunt, sed clam Massiliam miserunt: eo consilio, ut creditores defraudarent. Cum enim in contractu scriptum esset, si quid naui accidisset, non repetendam esse ab his pecuniam: de naui perdenda deliberarunt. Noctu igitur in nauigatione descendit Hegestratus, & nauis fundamentum perforat. Deprehensus, & uectores fugiens, in mare delapsus statim perit. Zenothemis socius, ut orator ait, Hegestrati, uix Athenas perducta naue incolumi, controuersiam de frumento mouet, affirmans, frumentum Hegestrati esse, illum uero à se pecuniam esse mutuatum. Cum uero uterque contenderet, & Protus & Demon, utrique mercatori diem dixit. cumque Protus absentem damnaasset, uolentem, ut ait Demosthenes, & cum aduersario colludentem: etiam Demonem secundo loco in iudicium adducit. Is uero exceptione utens, ei actionem conuenire negat: lege nitens, quæ mercatoribus actionem det de contractibus qui uel Athenas aliunde, uel Athenis aliò referantur. Zenothemidi uero secum quicquid esse commercij negat. Ac de exceptione quidem agitur. Oratio uero ita instituta est, tanquam controuersia recta in forum deducta sit. Explicatur enim, Zenothemidis non esse frumentum, sed Proti, cui Demon pecuniam mutuam crediderit. Non enim uideri uult solo uerbo legis niti, tanquam æquitati causae diffidens: sed ostendit, se etiam rectum iudicium non pertimescere, sed ex superuacaneo exceptione, quam lex largiatur, uti.

DEMOSTHENIS EXCEPTIO

ADVERSUS ZENOTHEMIDEM,

Hieronimo Vuolfio interprete.

Leges excep-
tionis.

Roste aquam, Iudices, exceptione sum usus, non conuenire aduersario actionem: de legibus primum dicam, secundum quas exceptionem opposui. Leges iubent, Iudices, actiones dari nauicularijs, & mercatoribus, in ijs contractibus, qui uel Athenas aliunde, uel Athenis aliò referantur, de quibus extent tabulae. Quod si quis præter hæc litem intendat, non dandam illi esse actionem. Zenothemidi autem isti nihil fuisse mecum